

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในเขตปกครองคณะสงฆ์
อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ มีลำดับขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่าง
การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการ
สัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสนับสนุนข้อมูล
เชิงปริมาณ เพื่อให้การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการบริหารจัดการวัด ของเจ้าอาวาส ในอำเภอแม่वंก จังหวัด
นครสวรรค์ มีสาระครอบคลุมครบถ้วน เหมาะสมสำหรับนำไปพัฒนาต่อไป

๓.๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๒.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ พระสงฆ์ในเขตปกครองคณะสงฆ์ อำเภอแม่वंก
จังหวัดนครสวรรค์ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๓๒๐ รูป

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แก่
พระสงฆ์ในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๓๒๐ รูป และใช้วิธีการ
แบบสุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซีและมอร์แกน (R.V.Krejcie & D.W.Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน ๑๗๕ รูป แล้วใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงโดยใช้ขนาดของตำบลเป็นสัดส่วนของ
จำนวนประชากร ที่ระดับความคลาดเคลื่อน ๐.๕ โดยการสุ่มแบบเจาะจงตามสัดส่วนของขนาดตำบล
ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ตำบล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑	ตำบลแม่वंก เขต ๑	๓๙	๒๐
๒	ตำบลแม่वंก เขต ๒	๓๘	๑๙
๓	ตำบลแม่वंก เขต ๓	๔๐	๒๑
๔	ตำบลวังข่านเขต ๑	๓๑	๑๙
๕	ตำบลวังข่าน เขต ๒	๓๐	๑๘
๖	ตำบลเขาชนกัน เขต ๑	๑๙	๑๒
๗	ตำบลเขาชนกันเขตเขต ๒	๑๙	๑๒
๘	ตำบลเขาชนกันเขต ๓	๒๐	๑๔
๙	ตำบลแม่เลย์ เขต ๑	๒๐	๑๐
๑๐	ตำบลแม่เลย์ เขต ๒	๒๐	๑๐
๑๑	ตำบลแม่เลย์ เขต ๓	๒๑	๑๐
๑๒	ตำบลแม่เลย์ เขต ๔	๒๐	๑๐
	รวมทั้งสิ้น	๓๒๐	๑๗๕

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ใช้หลักการสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วน โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร เพื่อให้ได้ข้อมูลมีลักษณะกระจาย ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนของประชากรโดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้กับภาวะผู้นำการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในอำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์

๓.๒.๓ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๑) พระครูศรีสุธรรมนิวิฐ, รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและวางแผน วิทยาลัยสงฆ์ นครสวรรค์

๒) พระครูสิริศิริรักษ์, ดร. เจ้าคณะอำเภอแม่เป็น จังหวัดนครสวรรค์

๓) พระครูนิวิฐศีลขันธ, ดร. เจ้าคณะอำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์

๔) พระศรีสุธิพงษ์, เจ้าคณะอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

๕) พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ, ดร. ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๖) พระครูนิทานศีลวงค์, รองเจ้าคณะอำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์

๗) พระครูนิคมภัทรกิจ, รองเจ้าคณะอำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแบบสอบถามซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๓.๑ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามกรอบงานของภาวะผู้นำการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในอำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย มี ๓ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยคือ สถานภาพส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ อายุ จำนวนพรรษา วุฒิการศึกษาสายสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม วุฒิการศึกษาเปรียญธรรมโดยใช้แบบสอบถามชนิดตรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของภาวะผู้นำการบริหารจัดการวัด ของเจ้าอาวาสในอำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ ตามทฤษฎีภาวะผู้นำ ๓ มิติ ของ William J. Reddin ได้แก่ ๑) มิติมุ่งคน ๒) มิติมุ่งงาน ๓) มิติมุ่งประสิทธิภาพ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Numerical Rating Scale)^๑ มี ๕ ระดับโดยกำหนดความมากน้อยของระดับการปฏิบัติ ดังนี้

๕	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการบริหารจัดการวัดในระดับมากที่สุด
๔	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการบริหารจัดการวัดในระดับมาก
๓	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการบริหารจัดการวัดระดับปานกลาง
๒	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการบริหารจัดการวัดในระดับน้อย
๑	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการบริหารจัดการวัดในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อศึกษาข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของภาวะผู้นำการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในอำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์

๓.๓.๒ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาหลักการทฤษฎีทักษะบริหารจัดการการศึกษาของเจ้าอาวาสในเขตการปกครองคณะสงฆ์จังหวัดพิจิตร จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เคยมีผู้ดำเนินการวิจัยเอาไว้
๒. กำหนดกรอบ แนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
๓. กำหนดวัตถุประสงค์ ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

^๑ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๒ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวิริยาสาน ๒๕๓๕), หน้า ๙๙-๑๐๐.

๔. สร้างเครื่องมือ

๕. เสนอร่างเครื่องมือการวิจัยกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือ

๗. ปรับปรุงแก้ไข

๘. จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์

๓.๓.๓. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้
๒. หาความเที่ยงตรง (validity) โดยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

- ๑) พระครูศิริศิริรักษ์, ดร. เจ้าคณะอำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์
- ๒) พระครูนิวิฐศีลขันธ, ดร. เจ้าคณะอำเภอแม่แว้ง จังหวัดนครสวรรค์
- ๓) พระครูวิชิตคุณพิพัฒน์, ดร. อาจารย์ประจำ หน่วยวิทยบริการฯ ณ วัดพระบรมธาตุ จังหวัดกำแพงเพชร
- ๔) พระครูนิทานศีลวงก์ รองเจ้าคณะ อำเภอแม่แว้ง จังหวัดนครสวรรค์
- ๕) ดร. อภิษญาณัฐโสภา ออบสิน อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ศูนย์บัณฑิตศึกษาวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถามรูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)^๒ เมื่อมีบางข้อที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า ๐.๐๕ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จนได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC มากกว่า ๐.๐๕ ขึ้นไปทุกข้อ

๓. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับพระสงฆ์ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน

^๒ พิสนุ พงศ์ศรี, วิจัยทางการศึกษา, (พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เทียมผาการพิมพ์, ๒๕๔๙), หน้า ๑๓๘ - ๑๓๙.

การวิจัย จำนวน ๓๐ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cranbach)^๓ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๗๔

๔. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากพระสังฆาธิการ อำเภอแม่वंก และขอความเมตตาไปยัง พระครูนิวิฐศีลขันธ,ดร เจ้าคณะอำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ ,พระครูนิทานศีลคุณ รองเจ้าคณะอำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์

๒. ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองทั้งการแจกแบบสอบถามระหว่างวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ ถึง ๓๐ มกราคม ๒๕๕๙

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

๑. นำแบบสอบถามมาตรวจแล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์และถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์

๒. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ทางสังคมศาสตร์

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)

๓.๒) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในด้านมิติมุ่งคน ด้านมิติมุ่งงาน มิติมุ่งประสิทธิผล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

^๓ สีน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจุฬาลงกรณ์ฯ จำกัด, ๒๕๕๗), หน้า ๑๙๑.

๓.๓) แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้^๔

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ – ๕.๐๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด

๓.๔) ทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขาโดยใช้สถิติตามลักษณะของตัวแปร คือ การทดสอบที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองตัว และการทดสอบเอฟ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test / One way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามตัวขึ้นไป และเมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยมีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

๓.๕) ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในเขตปกครองคณะสงฆ์ อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis techniques)

๓.๖) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยวิธีการดังนี้

๑) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ

๒) นำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

๓) สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

^๔ สีน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจูนพับลิชชิ่ง จำกัด ,๒๕๔๗), หน้า ๑๐๒.